

1 DECEMBER 1924

No. 23

29e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

Daarom maak ik u bekend, dat niemand, die door den Geest Gods spreekt, Jezus een vervloeking noemt; en niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest.

1 Corinthe 12:3.

DE HERSTELLING VAN HET EVANGELIE. ¹⁾

XVIII.

Het visioen van Heerlijkheden.

Ten laatste zullen zelfs degenen, die de geboden van God overtreden hebben, in de telestiale heerlijkheid bespaard blijven, indien zij echter niet de onvergeeflijke zonden uitgeoefend hebben. Deze zijn de menschen, die het eeuwige E'vangelie niet aangenomen hebben, toen de gelegenheid zich voordeed, maar niet den Heiligen Geest verloochenden. Zij zijn zondaars en wet-brekers en zullen voor straf in het diepste der hel nedergeworpen worden. Vandaar kunnen zij slechts in de laatste opstanding verlost worden.

Maar ten einde zullen zij bespaard blijven en in het telestiale koninkrijk verheven worden, naardat zij waardig zijn. Daar ontvangen zij niet de bediening van den Zoon, „maar van den Heiligen Geest, door de bediening der terrestriale". Hun is de laatste orde van zaligheid.

Een iegelijk dan zal het loon ontvangen, hetwelk hij zich bekwaam gemaakt heeft. Wij zullen of verloren gaan met de zonen des verderfs, of wij zullen bespaard blijven in een der koninkrijken van heerlijkheid. En indien wij bespaard blijven, kunnen wij verder voortgaan kennis te verzamelen. Zooals wij in dit leven of

¹⁾ Deze verhandeling, geschreven door ouderling Osborne J. P. Widtsoe, wordt in de zondagsscholen der zending behandeld.

voorwaarts, òf achterwaarts gaan, zoo zijn wij ook in het toekomstige leven genoodzaakt, òf vooruitgang, òf achteruitgang te maken. Zoiets als stilstaan bestaat er niet. Er is geen gelijke vlakte of een toppunt van alle dingen, waarboven geen hoogte zich kan verheffen. Er is geen einde aan vooruitgang. Eeuwige vooruitgang is het hoofdbeginsel, waarop het Evangelie gebaseerd is. Eeuwige vooruitgang was een actief hoofdbeginsel, toen de werelden begonnen; hij is nog steeds actief; hij zal altijd werkend blijven voortgaan in werelden zonder einde. Wanneer wij verhoogd zullen worden, dan zullen wij niet louter van dit leven in het toekomstige, als van een veld van inspanning en winstgevende activiteit tot een van slaapzuchtige nuttelooheid overgaan. Daar zal steeds werk voor ons te doen zijn. Wij zullen onzen tijd gelukkigerwijze bezet vinden. Het hoofdbeginsel van eeuwig en voortdurend vooruitgang verlangt een eeuwige onophoudelijke activiteit van ons.

Deze hoofdbeginselen, tezamen met die in de voorafgaande hoofdstukken, zijn onder de edelste, die te eeniger tijd aan den mensch gegeven zijn. De bekendmaking van deze dingen plaatst Joseph Smith ver boven de hoofden der filosofen dezer wereld. Het is een bekroonde handeling in het groote drama der Herstelling.

XIX.

Uit de monden der getuigen.

Het is wonderbaar, hoe de God der hemelen elke handeling in de geschiedenis van de Herstelling beschermde, zoodat er geen twijfel kan bestaan aan haar werkelijkheid. Dat Joseph Smith een groote Profeet van God was, behoeft niet aan getwijfeld te worden. In alle eeuwigheid zal hij de aangewezen goddelijke leider der bedeeeling van de volheid d'ér tijden wezen. Zijn werk is genoegzaam om zijn aanspraak als profeet te vestigen. De ver uitgestrekte resultaten, die zijn bediening gevolgd hebben, zijn voldoende getuigen van goddelijke inspiratie. Het stelsel, dat hij introduceerde, gevestigd in het midden der tijden van wetenschap en vooruitgang, „is een verbazend en wonderbaarlijk werk.” Niettemin zijn er ontelbare vijanden tegen de herstelling, die niet aarzelen hun twijfel hierop te werpen. „Hoe zullen wij het weten”, vragen de tegenstanders van den Profeet, „dat hij werkelijk een visioen gezien heeft, of dat hij waarlijk autoriteit van den hemel ontvangen heeft? Is het niet mogelijk dat hij zelf aangaande deze dingen misleid was? Of is het zelfs niet mogelijk dat hij vastberaden over deze dingen loog? Het woord van den Profeet alleen mag voor u genoegzaam zijn, die bekeerd zijn in hem te gelooven; maar wij, die niet in hem gelooven, wat bewijs kan ons gegeven worden, opdat wij mogen weten dat hij zelf geen van beiden verleid of bedriegende was?”

De vraag is oprecht en daarop kan een oprecht antwoord gegeven worden: Geen enkele stap in den vooruitgang van de her-

stelling werd genomen zonder een bekrachtigende getuigenis of de tegenwoordigheid van getuigen.

Deze bewering mag beiden, grof en lichtvaardig, toeschijnen. Op dien schoonen morgen in het vroege voorjaar van 1820, toen de jonge Joseph Smith in het boschje ging om te bidden, ging hij alleen. Hij nam geen goeden kameraad mede, noch had hij zijn moeder zijn plan bekend gemaakt, om het boschje te gaan bezoeken. En toen de Vader en de Zoon, in een verheerlijkt visioen aan hem verschenen, was hij steeds alleen. Geen andere sterveling was gedurende dat wonderbare verschijnsel aanwezig. Hoe kan iemand dan zoo versterkend een getuigenis van de werkelijkheid van dat visioen afleggen?

Joseph Smith beweert voor ongeveer drie en een half jaar geen verdere visioenen ontvangen te hebben. Maar toen hij zich op den avond van den een en twintigsten September 1823 ter ruste begaf, bad hij ernstig tot den Heere om hem nadere inlichtingen te verleen aangaande den aard van zijn zending op aarde. Ook toen was Joseph Smith alleen. Hij had geen vriend bij zich in de kamer. Hij liet noch zijn vader, moeder, broeder noch zuster bijstand bieden. In de eenzaamheid van zijn eigen kamer bad hij, zijn hart uitstortende tot God. En in antwoord op het vurig gebed verscheen een engel uit den hemel, in een ander verheerlijkt visioen. Het was Moroni, een Nephiët, een opgestaan wezen. Driemaal verscheen hij dien avond aan den jongen en eenmaal in den voormiddag van den volgenden dag. Dus viermaal in ongeveer twaalf uren, verscheen de engel Moroni aan hem, zooals de Profheet beweert en elken keer was de jongen alleen. Geen ander menschelijk wezen was nabij hem. Wederom mag gevraagd worden: hoe kan iemand bevestigend zijn getuigenis geven van de werkelijkheid van deze visioenen?

Den volgenden dag na den nacht der visioenen, vertelde Joseph zijn vader wat hij gezien had. De vader geloofde het verhaal, door zijn zoon verteld. Hij raadde den jongen aan al hetgeen te doen wat de engel hem gebod. Nu de engel Moroni had Joseph in visioen een lagen heuvel, niet ver van zijn eigen huis, laten zien. In dien heuvel waren de heilige verslagen der Nephieten begraven en geëischt werd dat Joseph den heuvel zou bezoeken om de heilige schatten te zien. Overeenkomstig zijn vaders raad volgende, tegen den middag op den twee-en-twintigsten Sept. 1832, ging hij op weg naar den heuvel, die hem in de visioenen getoond was. Maar hij ging alleen; hij nam geen metgezel mede. Toen hij de plaats van het visioen bereikt had en de gouden platen ontbloot had, verscheen de engel Moroni wederom voor de vijfde maal. Hij onderwees den jongen in zijn levenswerk en verlangde dat hij jaarlijks op denzelfden dag van de maand voor vier jaren naar den heuvel moest terugkomen, opdat hij verder onderwezen kon worden in het werk dat hij te doen had. Overeenkomstig ging Joseph

Smith voor vier achtereenvolgende jaren op den twee-en-twintigsten September, naar dezelfde plaats aan den heuvel van Cumora. Elke maal ging hij alleen. Hij werd noch door vriend, noch door vijand vergezeld. En elke maal verscheen de engel Moroni aan hem en onderwees hem. De laatste maal, twee-en-twintig September 1827, werden de platen van het verslag der Nephieten aan den jongen man overgedragen en werd hem geboden het te vertalen. Dus, de Profeet beweert dat de engel Moroni vijf verschillende malen op den heuvel Cumora aan hem verscheen en hem in zijn werk onderwees. Maar elke maal was de Profeet alleen. Hoe kan iemand dan bevestigend van de werkelijkheid van deze visioenen getuigen? De Profeet zag tien visioenen alleen, tijdens het begin van zijn zeer belangwekkende loopbaan. Nimmer werd hij gedurende een van deze visioenen door sterfelijke wezens vergezeld. Het schijnt dan dat de verklaring moet falen, omdat geen enkele belangrijke stap in den vooruitgang van de Herstelling gedaan werd zonder een bevestigende getuigenis, of het bijzijn van getuigen.

Niettemin, het werk van den jongen Profeet ging bestendig voort. Tegen het jaar 1829 was het Nephietisch verslag vertaald en gedurende dat jaar gepubliceerd onder den titel van „Het Boek van Mormon”. Voordat het boek aan de wereld gegeven was, had de Heere in een openbaring gezegd, dat er drie speciale getuigen voor het boek zouden wezen.¹⁾ In het boek zelf waren ook drie getuigen voorspeld.²⁾ Bovendien werd er verder gezegd dat er andere getuigen zouden zijn, „eenige weinigen naar den wil van God, om getuigenis te geven van zijn woord aan de kinderen der menschen”.³⁾ In Juni 1829 werden de drie speciale getuigen aangesteld door openbaring.⁴⁾ En eenigen tijd later werden acht anderen gekozen om getuigenis te geven van het feit, dat Joseph Smith werkelijk in bezit der platen van het Boek van Mormon was. Het zal interessant zijn om de getuigenissen van deze elf mannen te examineren en te leeren hoe of deze invloed hebben op de vroegere visioenen van den Profeet, zoowel als het boek zelf en het later werk der Kerk.

De drie getuigen, door openbaring geroepen om van de goddelijke echtheid van het Boek van Mormon te getuigen, waren Oliver Cowdery, David Whitmer en Martin Harris. Spoedig nadat hij met de vertaling van het Nephietische verslag begon, vereenigden deze drie mannen zich met den Profeet. Martin Harris en Oliver Cowdery hadden de plaats als schrijver ingenomen voor

-
- 1) Leer en Verb. 5:11-15.
  - 2) II Nephi 11; Ether 5:4.
  - 3) II Nephi 27:12-13.
  - 4) Leer en Verb. 17.

den Profet en David Whitmer had veel materiële hulp en aanmoediging betoond. Het was vele dagen na de ontvangst der openbaring, die drie getuigen noemde, die met den Profet zouden instemmen om met hem naar het bosch terug te trekken, „en door vurig en nederig bidden de vervulling der beloften trachten te verkrijgen, die in de openbaring gegeven waren, dat zij een overzicht van de platen zouden hebben.”¹⁾ Overeenkomstig trokken zij naar het boschje terug, dicht bij David Whitmer's huis en begonnen hun smeekbeden tot den Heere om de belofte, die aan hen gemaakt was, te vervullen.

Niettemin scheen het in den beginne, dat hun gebeden zonder uitwerking bleven. De hemelen waren als brons boven hun hoofden. Geen manifestatie van Goddelijke gunst verscheen om hen aan te moedigen. Elk van de vier bad op zijn beurt, ernstiglijk en vurig, maar alles was vruchteloos. Een tweede maal baden zij om de beurt, maar nog steeds zonder uitkomst. Wat kon de oorzaak zijn dat hun gebeden niet beantwoord werden? Eenigen tijd voor dit geval was Martin Harris er in geslaagd, na langdurig vragen, van den Profet verlof te verkrijgen eenige van de bladzijden van het vertaalde manuscript van het verslag der Nephieten aan zekere leden van zijn gezin te toonen. Harris had zichzelf door een heilig verbond verbonden, dat hij het voorrecht, zooals vermeld is, niet zoude overschrijden en het manuscript onbeschadigd terugbezorgen. Niettemin had Martin Harris ongelukkigerwijze het manuscript, dat aan hem toevertrouwd was, verloren. Het verlies had den Profet een groote moeilijkheid veroorzaakt en had Martin Harris voor een tijd buiten den gunst van God gesloten.²⁾ Toen nu de vurige gebeden van den Profet onbeantwoord bleven, stelde Martin Harris voor, dat het misschien beter was voor hem zich terug te trekken, sedert het ongetwijfeld door zijn aanwezigheid was, dat de pogingen vruchteloos waren.

De drie overigen knielden dus wederom neder in gebed. „Wij waren weinige minuten in gebed verbonden”, schrijft de Profet, „toen wij dadelijk een licht, van buitengewone helderheid, boven ons aanschouwden; en ziet, een engel stond voor ons. In zijn handen hield hij de platen, waarvoor wij gebeden hadden, te aanschouwen. Hij keerde de bladen een voor een om, zoodat wij de beschrijvingen daarvan duidelijk konden onderscheiden. Toen richtte hij zich tot David Whitmer, en zeide: „David, gezegend is de Heere en hij, die zijne geboden houdt”, toen onmiddellijk daarna wij een stem vanuit het heldere licht boven ons hoorden, zeggende: „Deze platen zijn bekend gemaakt door de macht van God, en zijn vertaald door de macht van God. De vertaling van deze, die gij gezien

1) „History of the Church”, Vol. I, p. 54.

2) „History of the Church”, Vol. I, p. 21.

hebt, is juist, en Ik gebied u een verslag te maken van hetgeen gij nu ziet en hoort.”¹⁾

Het visioen was geëindigd. David Whitmer en Oliver Cowdery hadden hun verlangen verkregen. Zij hadden de platen aanschouwd in de handen van een engel; en zij hadden de stem van een engel gehoord en een andere stem van den hemel verklaarde de nauwkeurigheid van de vertaling door Joseph Smith gemaakt. Het was een wonderbare manifestatie: deze mannen konden niets anders dan getuigen van hetgeen zij gezien en gehoord hadden.

Ondertusschen was Martin Harris in een ander gedeelte van het bosch, pleitende met den Heere. Vroeg op den dag had de Profheet in plechtigheid tot hem gezegd: „Martin Harris, gij behoort uzelf op dezen dag voor uw God te vernederen, opdat gij een vergiffenis van uw zonden mag verkrijgen! Indien gij het doet, is het de wil van God dat gij op deze platen zult nederzien, in gezelschap van Oliver Cowdery en David Whitmer.”²⁾ Maar Martin Harris had zich niet voldoende vernederd. De getuigenis van den hemel werd niet gegeven, totdat Martin zich van zijn vrienden verwijderd had. Toen begon hij ten volle zijn onwaardigheid te waardeeren. Hij verwijderde zich op eenigen afstand van zijn broederen en begon den Heere aan te roepen, ernstiglijk strijdende om de trotschheid van zijn geest te verootmoedigen, opdat hij de goddelijke gunst mocht ontvangen.

Het was in deze gemoedsgesteldheid, en nog steeds biddende, toen de Profheet, na het bezoek van den engel, hem zoo vond. De geest van Martin Harris was geheel vernederd. Ernstiglijk verzocht hij den Profheet zich met hem te vereenigen in zijn smeekbeden. Hij smeekte met ernst om de getuigenis, die aan zijn metgezellen was gegeven.

Dus knielde de Profheet wederom met hem in gebed. „En ten laatste verkregen wij ons verlangen”, schrijft de Profheet, „want voordat wij geëindigd hadden, werd hetzelfde visioen voor ons gezicht geopend, tenminste, het was wederom voor mij geopend, en nogmaals aanschouwde en hoorde ik dezelfde dingen, terwijl op dat zelfde oogenblik Martin Harris uitriep, waarschijnlijk uit zielsverrukking: „’t Is genoeg, ’t is genoeg, mijne oogen hebben aanschouwd! Mijne oogen hebben aanschouwd!” En opspringende juichte hij: „Hosanna!” God zegenende, en was op andere wijze buitengewoon verblijd.

De drie verkozen getuigen van het Boek van Mormon hadden dus allen hun getuigenissen door de goddelijke manifestatie ontvangen. Het feit, dat Martin Harris groote moeite in het verkrijgen

1) „History of the Church”, pp. 54, 55.

2) Lucy Smith, „History of the Prophet Joseph”, ch. 31.

van een getuigenis ondervond, en hij deze moeilijkheid overwon, is van veel beteekenis. Hoofdzakelijk voegt het tot de werkelijkheid en de waarde van het getuigenis toe, dat de drie, alhoewel afgezonderd in het zien van de werkelijkheid van het visioen, toch getuigenis kunnen geven van elke bijzonderheid van dezelfde manifestatie. En alle drie gaven getuigenis. Precies zooals de hoofdbladzijde in het Boek van Mormon verschijnt: „De getuigenis van drie Getuigen”. 1) Deze getuigenis is, „met woorden van soberheid verklaard” en degenen, die het aan de wereld gaven, hebben nimmer gearzeld het te verdedigen.

(Wordt vervolgd.)

1) „History of the Church”, Vol. I, p. 55.

DE WET VAN TIENDE.

Ik denk dat één van de teekenen der tijden is gezien in het aannemen van de wet van tiende, door menschen buiten de Kerk, die eerst door den profeet Joseph Smith in deze bedeeing, den 8sten Juli 1838, te Far West Mo., gegeven werd. Vier jaren vóór dien datum waren de Profeet en Oliver Cowdery in een verbond met den Heere getreden, om een tiende te geven „van alles dat Hij ons geven zal, om aan de armen in Zijn Kerk besteed te worden, of zooals Hij zal gebieden”. Anderen hadden ongetwijfeld dat voorbeeld gevolgd, maar het was niet voordat de datum hier aangehaald, dat de wet geopenbaard en klaarlijk uitgelegd werd als verplichting op de Heiligen. Leer en Verb. 119. „Deze gebeurtenis”, zegt ouderling Orson F. Whitney, „kenmerkte het verval der Vereenigde Orde”. De wet van tiende staat ongeveer in dezelfde verhouding tot de Orde van Enoch, als de wet van Mozes tot het Evangelie van Jezus Christus. Nu, nadat de Heiligen deze wet gedurende 80 jaren uitgeoefend hadden, somtijds vaak gepaard met groote beoordeeling van anderen, begint nu de wereld die wet aan te nemen en vindt dat het de moeite waard is.

In „The Literary Digest” van 2 Aug. van dit jaar vertellen voornamelijk zakenmensen van hun ondervindingen. Een heer in Kansas was failliet verklaard en was aan zijn schuldeischers \$100.000 verschuldigd, toen hij de wet van tiende gewaar werd. Hij gehoorzaamde haar. En kort daarna slaagde hij met succes in zijn zaken en nu is hij overtuigd dat niet alleen een tiende, maar alles dat aan hem behoort, aan den Heere behoort. Een advocaat verhaalt zijn ondervindingen. Op den tijd toen hij tot de wet van tiende bekeerd was, was zijn jaarlijksch inkomen \$3.900.—. Toen begon hij tienden te betalen. Het volgend jaar had hij

\$ 5.303,17. Het daarop volgende jaar \$ 21.451,44. Tot dit laatste jaar was zijn inkomen gegroeid tot \$ 75.862,34. In de „Digest” van 4 Oct. is een ander merkwaardig artikel aangaande het onderwerp onder den titel van „Het landbouwen voor den Heere”. In dit artikel wordt ons verteld van de wonderbare ondervindingen van sommige landbouwers in Georgia. Zeven van hen sloten een verbond onder henzelfen, dat zij een acre (een stuk land) van hun land terzijde zouden zetten voor den Heere en dat idee groeide, totdat in dit seizoen meer dan 500 acres terzijde waren gezet. Een van de landbouwers meldde: „De acre, die ik voor den Heere plantte, leverde een fijne baal katoen op, terwijl landbouwers in den omtrek feitelijk al hun oogst verloren, door de boll-weevil (wormen).”

Courantenverslaggevers bevestigden, dat het mais op de acres van den Heere beter was, alhoewel zij niet bekennen, dat het iets wonderlijks is, maar anderen zijn ten volle overtuigd van dat bewijs, dat de Heere het land zegende, dat voor hem terzijde gezet was.

Maar een feit is, dat een stuk land, aan den Heere gegeven, zegeningen van andere richtingen bracht, niet in gulden en centen gerekend. Een landbouwer zegt: „Het deed me goed die acre voor den Heere te planten. Ik werkte harder en was minder bezorgd. Ik had het gevoel alsof mijn geheele plaats gezegend was door dat stuk land.”

Als Heiligen der Laatste Dagen zijnde, kunnen wij dat verstaan. Wij weten dat vrede en voldoening op het onderhouden van de geboden van God volgen. Het schijnt mij toe, dat de waarheden door den Profet Joseph Smith geopenbaard, langzamerhand in de godsdienstige gedachten der wereld beginnen uit te spruiten, door het getrouwe onderhouden der wetten van God, der Heiligen. Het is de macht van het voorbeeld, dat werkende is. Het schijnt mij ook toe dat „Mormonisme” een zegen tot de wereld is, als velen door den Profet Joseph Smith van de zoete vruchten genieten, zonder die als de gave Gods te beschouwen.

(The Juvenile Instructor.)

---

*Niet het groote is nuttig, ook het kleine heeft
waarde en moet met nauwgezetheid worden
gedaan, om het groote mogelijk te maken.*

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: CHAS. S. HYDE — ASSISTENT: A. SIEVERTS

Verslag van de eerste Utrechtsche Conferentie.

Met recht kan gezegd worden dat de eerste Utrechtsche Conferentie, aldaar gehouden op 16 en 17 November 1924, waarlijk een succes is geweest. Beide, leden en vrienden, waren buitengewoon groot in getal in al de vergaderingen tegenwoordig. Al de vergaderingen werden in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen gehouden. Het scheen dat alles medewerking bood, zelfs het weder, hoewel koud, was zeer schoon. De Zondagmorgen-vergadering liet dit duidelijk blijken.

Om tien uur werd aangevangen door het gezamenlijk zingen van lied 1: „De dag der bevrijding”. Ouderling M. W. Sant van Deventer, vroeg een zegen af en vervolgens zong het Amsterdamse zangkoor lied 57: „Heel de wereld ligt in duister”.

Ouderling F. C. Call, president der Utrechtsche Conferentie, was de eerste spreker. Hij gaf een duidelijke verklaring van den oorsprong, van den afval en hoe of hij voorspeld was door de profeten vanouds.

Ouderling James de Brij verdedigde het Boek van Mormon en toonde aan dat door de hand van God deze twee boeken, namens den Bijbel en het Boek van Mormon, één zijn gemaakt.

Ook werd door ouderling H. Poelman een solo van een schoon Engelsch lied: „I know that my redeemer lives” ten gehoor gebracht.

Vervolgens sprak ouderling J. D. Kooiman van Den Haag, op zeer verstaanbare wijze aangaande het Nieuwe en Eeuwige Verbond, hetwelk in deze der laatste dagen hersteld is geworden.

Ouderling Mark Hampton, president der Rotterdamsche Conferentie, verklaarde het plan van zaligheid en gaf eveneens een uitlegging van de noodzakelijkheid der Kerk en de plichten daaraan verbonden, dat men niet alleen zalig kan worden door goede werken, maar werkelijk een verbond met God moet sluiten, tot bevordering onzer zaligheid.

Het zangkoor zong op zeer toepasselijke wijze het Engelsche loflied: „The Palms”, waarna ouderling K. P. Billings de dankzegging uitsprak.

Het zangkoor opende de middagvergadering door het zingen

van lied 170. Door ouderling M. J. Austen van Arnhem, werd gebeden; vervolgens zong het zangkoor lied 29.

Voorts werden door Pres. C. S. Hyde en conferentie-pres. F. C. Call, drie nieuwe leden tot de Kerk bevestigd en vervolgens het Heilig Avondmaal bediend. De algemeene besturende autoriteiten werden voorgesteld en gezamenlijk goedgekeurd.

Na deze oefeningen spraken ouderlingen L. T. Ostler van Amersfoort, A. R. Hoggan van Utrecht en K. P. Billings van Amersfoort, aangaande het plan van zaligheid.

President Hyde spoorde de aanwezigen aan om steeds voort te gaan, een ieder trouw zijn plichten waar te nemen, want dat wij, het volk van God, veel zullen te verduren hebben.

Tot slot werd lied 93 gezongen en met een dankzegging van ouderling J. J. Draaijer geëindigd.

De avondvergadering was, eveneens als de morgenvergadering, geheel en al gevuld en de Geest des Heeren was als in de vorige vergaderingen, in ruime mate vertegenwoordigd.

Om zeven uur werd zij aangevangen door het zingen van lied 65 en het openingsgebed door ouderling H. B. Taylor van Utrecht uitgesproken, dat gevolgd werd door het zingen van „Het Zendinglied”, door het zangkoor.

Ouderling C. O. Spencer, conferentie-president van Amsterdam, besprak de zending van Jezus en toonde aan uit de Schriften hoe of deze beschreven staan en hoe of zij door menselijke instellingen vervalscht is. Als tusschenzang zong het zangkoor een schoon lied: „Jehova”.

Daarna werd de Godheid zeer duidelijk en op tactische wijze door ouderling J. R. Cameron, president der Groningsche conferentie, verklaard en aangetoond dat de Godheid werkelijk uit drie aparte wezens bestaat, niet zooals de wereldsche kennis der menschen haar opneemt en haar als een groote mysterieuze persoonlijkheid beschouwt.

Door Zuster Lenora Hyde en ouderling H. Poelman werd een duet ten gehoor gebracht.

Als laatste spreker der Utrechtsche conferentie gaf president Hyde zijn toespraak en gaf met kracht te kennen, dat indien de menschen gewillig waren en zij de leerstellingen van God zouden onderzoeken, zij een verzekering zouden verkrijgen dat er een God bestaat, want zonder die verzekeringen kan niemand gelukkig zijn. De spreker eindigde door een sterke getuigenis van het Evangelie te geven.

De samenkomst werd geëindigd door het gezamenlijk zingen van lied 124.

Ouderling W. R. Wilcken van Apeldoorn, uitte een dankgebed voor de groote, geslaagde Utrechtsche Conferentie.

Maandagmorgen 17 November, werd in de Kruisstraat een zendingenvergadering gehouden, waar ook door de aanwezigen in ruime mate van den Geest des Heeren werd genoten.

Na al de zendingen gehoord te hebben, gaf de president woorden van raad en aanmoediging en onderwees de aanwezigen in hun plichten.

Werkelijk kunnen wij zien dat de Eerste Utrechtsche een bekroonde intrede gedaan heeft in de Nederlandsche Zending en doet blijken dat de leden groote medewerking betoond hebben. Zonder twijfel zal de toekomst groote voorspoed aan haar openbaren.

Ook heeft deze conferentie veel te danken aan de schoone talenten, tentoongespreid door het Amsterdamsche zangkoor, onder de bekwame leiding van ouderling R. Steenblik.

HET WARE MORMONISME.

Leer, Leven en Lotgevallen der Laterdaagsche Heiligen.

Door FRANK I. KOOYMAN.

Geschreven voor „Eenheid”, Weekblad voor Maatschappelijke en Geestelijke Stroomingen, Redactie J. Eigenhuis, Den Haag, die het onderwerp inleidde met een artikel over het Boek van Mormon: „Het Jongste Heilige Boek”.

(Vervolg.)

Naar uw kruis krijgt ge kracht,
't Is beter voor ons, vastberaân,
Met moed en blijdschap voort te gaan,
Dan dat de zorg ons harte kwell':
Alles wel! Alles wel!

Waarom getreurd, of moeilijk 't lot geacht?
't Is niet zoo; geen geweên!
Waarom een groot en heerlijk loon verwacht,
Als er niet wordt gestreên?
Vat moed! gaat voort, wat ook geschied',
Want God verlaat de Zijnen niet;
Opdat ons loflied dra vertell':
Alles wel! Alles wel!

Wij vinden wis in 't Westen, ver van hier,
't Land, door God ons bereid,
Daar wordt de Kerk den volkren een banier,
Als weleer is voorzeid.
Dan zingen wij met rein genot,
Ter eer van onzen Heer en God,
Bij zielverheffend snarenspeel:
Alles wel! Alles wel!

En sterven wij alvorens daar te zijn,
 Blijde dag! ongehoord!
 Dan zijn wij vrij van alle smart en pijn,
 In het schoon hemeloord.
 Maar als ons leven wordt gespaard,
 En w' eens in Zion zijn vergaard,
 Dan klinkt de juichkreet luid en schel:
 Alles wel! Alles wel!

Al de gezelschappen zongen dat lied!

In „De Ster”, het orgaan der Nederlandsche Zending, komt een beschrijving voor van zulk een tocht over de prairiën, waaraan tien Hollanders deelnamen, een tocht die weliswaar in 1867, dus twintig jaar later, plaats had, maar die een heel goeden kijk geeft op den gang der zaken. Aan den actueelen inhoud dier reisbeschrijving (de schrijfster is een Johanna Carolina Lammers), ontleen ik het volgende:

„Het was in Mei 1867, dat mijn oude moeder (zij was 75 jaar oud) en ik, vergezeld van nog acht Nederlanders, naar Zion vertrokken. Wij voeren van Rotterdam met het stoomschip „Minnesota” en kwamen na zestien dagen zeereis behouden te New-York aan. Buiten de Hollanders waren er nog vele andere personen van verschillende nationaliteiten, die met ons de reis hadden aanvaard. Op zee stierf een klein kind, dat volgens de op zee gebruikelijke manier begraven werd. Wij reisden per spoor van New-York naar Council Bluffs, alwaar voorbereidselen voor de reis door de wildernissen gemaakt werden. Toen alles gereed was, vertrokken wij. De karavaan bestond uit 460 zware wagens, ieder getrokken door acht ossen. Iederen dag legden wij omtrent 20 mijlen af. Het was een verheven schouwspel als wij des avonds kampeerden. De wagens werden in een cirkel geplaatst, het vee en de menschen er binnen. Er werden gewapende wachters omheen geplaatst en vuren ontstoken tot het bereiden van voedsel. De kapitein ging rond om te zien of alles in orde was en wij onze gebeden deden en of er eensgezindheid was. Het jonge volkje vermaakte zich met zingen, muziek enz. Om 9 uur werd met een hoorn het signaal tot slapen gegeven en alles werd dan rustig. Gedurende den nacht werd er echter streng gewaakt. Des morgens om halfzeven werd het signaal geblazen voor het morgengebed. Als het ontbijt genuttigd was en de vuren uitgedoofd waren, werd de tocht verder voortgezet. Mijn oude moeder kon in de wagens op kisten zitten en zoo reizen, maar aangezien er geen plaats genoeg was voor allen, had ik het „genoegen” iederen dag in het heete zand te kunnen lopen. Wij leerden elkaar spoedig kennen en op zulk een reis is het niet altijd zonneschijn, maar doen er zich vele moeilijkheden voor.

„Er stierven vele ossen, omdat zij vergiftige planten hadden

gegeten. Van de twee wagens, waar wij toebehoorden, stierven er 4, zoodat 6 van de 8 ossen één wagen moesten trekken.

„Als een bewijs van de noodzakelijkheid van stipte gehoorzaamheid diene het volgende: Er was bevel gegeven geen graan te koopen van soldaten, die wij mochten ontmoeten en die in een fort thuis hoorden. De broeder, met wien ik reisde, was dit gebod ongehoorzaam en kocht graan van de soldaten. Zij kochten van dat geld drank en waren al zeer spoedig erg beschonken. Gedurende den nacht schoten zij op ons kamp en vele kappen van de wagens werden door de kogels doorboord; wij brachten een zeer angstigen nacht door. Den man, die hiervan de oorzaak was, werd ternauwernood toegestaan in ons midden te blijven en niet weggezonden te worden. Wij erkenden, dat de bewarende hand des Heeren over ons was geweest.

„Daarna kwam er een zwaardere beproeving. De gele koorts brak in ons midden uit en 42 slachtoffers, klein en groot, vielen als prooi van die treurige ziekte. Zij werden aan den weg begraven. Eerst werden de lijken in kisten gedaan en dan begraven, maar toen het hout op was, werden de lijken in doeken gewikkeld en zoo in de kuilen gelegd.

„De levensvoorraad werd zeer gering en wij moesten erg zuinig zijn. Ik herinner het mij nog levendig, hoe ik met blijdschap een korst brood opraapte, die ik in het wagenspoor zag liggen en alhoewel er reeds vele wagens over gereden waren, zoo smaakte het als zoete koek.

„De reis duurde erg lang, de zomer ging voorbij en de winter begon zich duizelig te vertoonen. Mijn schoenen waren zóó erg versleten, dat mijn teenen er door kwamen en zoo moest ik in de sneeuw loopen. Mijn teenen waren eenmaal bevroren en ik moest in de sneeuw gaan zitten, zoodat zij beter werden. Iederen winter zijn zij nog steeds pijnlijk.

„Eenmaal kwamen er drie wilde Indianen uit de bergen naar ons toe en vroegen om geschenken. Zij waren met harige huiden bedekt. Ze geleken veel op beren en wij waren erg bevreesd. Toen wij hen van levensmiddelen voorzien hadden, vertrokken zij weer. De broeders dachten, dat er een groot aantal verborgen was, want kort voor deze ontmoeting hadden wij een onzer zusters van Zweden verloren. Het had zich als volgt toegedragen. Zij was eenigszins van de karavaan afgedwaald, werd door Roodhuiden opgenomen, op een paard gebonden en spoedig was zij uit ons oog verdwenen. Haar kermen en schreeuwen was hartverscheurend, maar wij konden haar niet helpen. De bedroefde vader, man en vijf kinderen dezer zuster waren niet te troosten, want zij begrepen dat zij elkaar in dit leven niet meer zouden weerzien.

„Op zekeren dag, toen de broeders uitgezonden waren wild te schieten, dwaalde een broeder te ver weg en werd door de jagers

voor een wild beest aangezien en doodgeschoten. Dit was een zeer droevig geval." („De Ster" 1908, blz. 13 en 14.)

Het Pionier-gezelschap kwam den 24sten Juli 1847 in de Zoutmeervallei aan. President Young was ziek, maar kon zich oprichten in zijn wagen, toen die juist de canyon verlaten had. Hij keek over de vallei, een uitgestrekte verlatenheid, en sprak: „This is the place. Drive on."

Dit is de plaats!

„Dit is de plaats!" zoo sprak de wonderstoere leider,
Toen hij voor de eerste maal met zijn natuurlijk oog
Aanschouwde 't Zoutmeerdal; en menig harte schreid' er
In diepe ontzetting: „Hoe! dit land zoo dor. zoo droog....."

Men zag een woestenij: geen groene bodem vleid' er
Des landmans vuurge hoop. Die grond, van kaliloog
Doortrokken, spelde dood. Toch sprak de wegbereider:
„Dit is de plaats!" en blikte in vast geloof omhoog.

Hij had bereids gezien, meldt de historieschrijver,
Met ziensersoogen, in een hemelsch visioen,
Hoe over de vallei een groote tent kwam dalen,

Wijl sprak een stem: „Hier zal Mijn Israël zijn palen
Bevestigen". En ziet: een welig lustplantsoen
Wordt de woestijn. Gods gunst kroont des cntginners ijver."
(„De Ster" 1922, blz. 353.)

Er werd terstond begonnen aan het stadsplan en een plaats uitgekozen, waar de Tempel gebouwd zou worden. Hiervan werden al de andere kampen verwittigd, die zoo spoedig mogelijk zich bij de pioniers aansloten, waarna het kolonisatie-werk met ernst aangevat kon worden. In drie jaar tijds was niet alleen Zoutmeerstad, maar een heele reeks nederzettingen gesticht van Ogden in het noorden tot Provo in het zuiden: een afstand van bijna honderd mijl. Er werd een provisieueel staatsbestuur georganiseerd en aanvraag gedaan tot toelating in de Unie, een feit, dat logenstraft de beschuldiging, meermalen gedaan, dat de Mormonenleiders het plan koesterden een onafhankelijk Mormoonsch rijk te stichten. Men kreeg geen admmissie in de Unie, maar wel werd er in 1850 een Territoriaal Gouvernement gevormd voor heel het gebied, dat binnen de volgende grenzen lag: Californië (west), Oregon-Territoor (noord), de toppen van het Rotsgebergte (oost) en de 37ste noorder-breedte-cirkel (zuid). Dit nieuwgevormde Territoor werd Utah gedoopt.

Pré-Pionier geschiedenis van Utah. 1)

Laat ons hier even een terugblik nemen en zien wat er in de gewesten, waar het Laterdaagsche volk zich nu bevindt, voor hun aankomst is voorgevallen. Het behoort niet bij de onderhavige geschiedenis, maar helpt deze historie in het raam des tijds zetten, dat voor een goed begrip noodig is. Ook het feit, dat in de Morrisoonsche literatuur der Nederlanden dit onderwerp geheel on-aangeroerd is gebleven, was mij een aansporing tot het schrijven van dit hoofdstuk.

Tot op het jaar 1776 was de streek, die zich uitstrekt ten noorden van de Colorado-rivier tusschen de Wasatch- en Sierra Nevada-bergen, aan den beschaafden mensch ten eenenmale onbekend. In die dagen waren Utah, Nevada, Californië, Arizona, Nieuw-Mexico, Texas en een gedeelte van Colorado Mexikaansch grondgebied.

De eerste blanken, welke de streken bezochten die nu Utah genoemd worden, waren Vader Silvestre Escalante en zijn expeditie, die een weg zochten van Santa Fé, Nieuw-Mexico, naar de missie te Monterey, Californië. De expeditie vertrok den 29sten Juli 1776 uit Santa Fé in noordelijke richting en kwam in den huidige staat Colorado. Zij volgde Indianensporen en schoot in den beginne goed op. Op een zeker punt werd er besloten een omweg te maken, wat hen een vijftig mijl van de koers bracht. Daaraan wordt het geweten, dat Monterey niet bereikt werd. Langzaam ging het gezelschap noordwaarts en trok de bovenstroomen over van de vele wateren, die ineenvloeien in de Grand-rivier. Op het Indianenpad sloten een Roodhuid en diens zoon zich bij hen aan, die later als gidsen dienst deden. Deze Indianen behoorden tot de Laguna-stam, en de minzame behandeling, die ze van de monniken ontvingen, bezorgde den Spanjaarden een hartelijk welkom in de Utah-vallei.

Er is een stroom in Utah, die Green-rivier heet, welke door Escalante's gezelschap San Buenaventura genoemd werd. Die rivier vormde de scheidingslijn tusschen het land der Comanches en dat van den grooten stam der Yuta's, dat toentertijd de heele streek in het tegenwoordige Utah ten noorden en ten westen van de Colorado- en Green-rivieren innam.

Toen de Spanjaarden door een der bergpassen (de Spanish Fork Canyon) de Utah-vallei naderden, bemerkten zij van een heuveltop dat de Indianen hun nadering alreeds ontdekt hadden. De Roodhuiden hadden hen voor vijandige Comanches aangezien en het gras in de vallei in brand gestoken, in de hoop hun paarden

---

1) De gegevens voor dit hoofdstuk zijn goeddeels ontleend aan een toespraak van Joseph E. Caine, secretaris der Salt Lake Commercial Club, den 24sten Juli 1912 gehouden in het Liberty-Park te Salt Lake City.

te doen uithongeren. De reis, zoo ver, was een tocht van ontbering en inspanning geweest. Geen wonder dus dat onze spoorzoekers zich bezorgd maakten over de ontvangst die hen te wachten stond. De Indiaansche gidsen (door de Spanjaarden Silvestre en Joaquin genoemd) werden op goede paarden gezet, uitgedost in kleurige dekens en roode linten en vooruitgezonden.

De gidsen moesten de Indianen verzekeren, dat de zending der expeditie een vreedzame was. Den volgende dag werd Escalante uitgenoodigd in het kamp te komen. Dat kamp was gelegen waar nu Provo ligt (zoo genoemd naar Étienne Provost, van wien zoo dadelijk meer). De Indianen begroetten den pater vriendelijk, spraken onomwonden en beantwoordden al de hun gestelde vragen naar waarheid. De monniken predikten hunne leer en boden den Indianen den Katholieken doop aan. Hierop antwoordden de Roodhuiden, dat hun belangstelling opgewekt was en zij noodigden de monniken uit bij hen te blijven en hen te onderrichten in het nieuwe geloof. Escalante deelde hen mede dat hij vertrekken moest, maar dat hij terug zou komen met andere zendelingen, die hun leeren zouden hoe zij den eenigen, waren God moesten aanbidden. Waarop de inboorlingen de verzekering gaven, dat zijn menschen ruimschoots voorzien zouden worden van land en water en dat de Indianen met de zendelingen samenwerken zouden om de invallen van de krijgszuchtige Comanches te weerstaan.

De Utah-vallei en het groote meer, dat toen bekend was als Timpanogas, worden op interessante wijze door Escalante beschreven, zoomede de Laguna- of Meer-Indianen, welke daar aan de oevers van het meer woonden en die ook wel Los Timpanogotzis of vischeters genoemd werden.

De expeditie trok niet verder dan Provo (ongeveer 50 mijl van Salt Lake City), maar de Indianen vertelden Escalante, dat er in noordelijke richting nog een groote vallei bestond, waarin zich een grooter meer bevond dan het Timpanogos-meer, en dat gevoed werd door de rivier die uit hun meer vloeide.¹⁾

(Wordt vervolgd.)

1) Deze rivier, een smalle slingerstroom, is naderhand Jordaan genoemd: ze deed denken aan de rivier met dien naam in Palestina, die daar de Zee van Galilea en de Doode Zee verbindt. Ook in Utah is het water in het eene meer zoet en in het andere ondrinkbaar.

Het Zoutmeer is ongeveer 75 mijl lang, bijna 50 mijl breed en op sommige plaatsen 40 of 50 voet diep. Wegens het groote zoutgehalte kan er geen visch in leven. Vroeger dacht men dat er geen leven in bestond, maar later heeft men er een kleine brengarnaal en drie insecten-soorten in ontdekt.

INHOUD.

De Herstelling van het Evangelie	blz. 353		Verslag van de eerste Utrechtsche Conferentie	blz. 361
De wet van Tiende	359		Het ware Mormonisme	363